

Çanakkale Mebusu Kenan Akmanlar ve 20 arkadaşı ile Konya Mebusu Saffet Gürol'un, «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanuna bazı maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifleri ve Ekonomi ve Ticaret komisyonları raporları (2/582, 585)

Çanakkale Mebusu Kenan Akmanlar ve 20 arkadaşının «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi (2/582)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlişik esbabı mucibeli teklifte gösterildiği şekilde «Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanununun bâzı hükümlerinin kaldırılmasını, değiştirilmesini ve yeniden bâzı hükümler konmasını arz ve teklif ederiz.

Çanakkale	Kütahya	İzmir	İstanbul	Kocaeli	Bursa
K. Akmanlar	M. Alkin	Z. H. Velibeşe	B. N. Göknül	H. Başak	H. Şaman
Ordu	Kocaeli	İstanbul	Kastamonu	Ankara	Çanakkale
F. Boztepe	M. Kavalcıoğlu	N. Tılabar	Ş. Kerimzade	H. Bulgurlu	İ. Karasioğlu
İzmir	Kayseri	İstanbul	Bursa	Rize	Bursa
M. Erener	F. Apaydın	H. Hüsmen	S. Herkmen	O. Kavrakoğlu	S. Karacabey
	Afyon	İzmir	Bursa		
	A. Veziroğlu	C. Tunca	S. R. Emeç		

MUCİP SEBEPLER

5590 sayılı Kanunla kurulan «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» iki yıla yaklaşan faaliyet devresi içinde gerek B. M. Meclisi komisyonları ve gerek Hükümet tarafından (aynı kanununun 62 nci maddesinin g ve h fıkraları gereğince) verilen birçok vazifeleri başarı ile yapmış ve faydalı bir teşkilât olduğunu ispat etmiştir.

Filhakika, «Türkiye Odalar Birliği» Büyük Meclisin Ticaret ve Karma komisyonlarında bilhassa Muamele Vergisi, Gelir Vergisi, Su Mahsulleri Kanunu gibi tasarıların müzakeresinde serbest sektörün görüşlerini salâhiyetle ortaya koymak, alâkalı mütehassısları komisyonların emrinde bulundurmak, bu mevzularda mütehassıs heyetler kurarak memleket ölçüsünde bir mahiyet taşıyan raporlar tanzim etmek, bunları bütün âlâkalılara ve mebuslara dağıtmak suretiyle lüzumlu fikir beraberliğinin her sahada tekevvününe çalışmak suretiyle faydalı olduğu gibi, Ekonomi

ve Ticaret Vekâleti başta olmak üzere Maliye, Gümrük ve Tekel, Dışişleri vekâletleriyle ve İktisadi İş Birliği Teşkilâtı ile devamlı istişare halinde bulunmakta ve son defa meriyete konulan yeni dış ticaret rejimi için yapılan çalışmalarda memleketin muhtelif bölgelerindeki salâhiyetli iş adamlarını da bir araya toplayarak faal bir rol almak ve hattâ Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulan talimatname ile : «ek talimatnameler çıkararak tatbikatta fiilen Hükümete yardımcı olmak salâhiyetiyle» dahi teşhiz olunarak, kısa zamanda âmme hizmetleri gören millî teşekküllerimiz arasında iktisadi bakımdan hakkiyle yerini dolduran bir müessesemiz olduğunu her kese kabul ettirecek bir hale gelmiştir.

Bu arada, bir seneye yaklaşan bir müddet zarfında her hafta muntazaman neşrini idameye muvaffak olduğu «Türkiye İktisat Gazetesi» ile de memleketin büyük bir ihtiyacına cevap verdiği şüphesizdir. Memnunlukla belirtmek icabeder ki, bu gazete yalnız memleketimizin değil, birçok ileri memleketlerin benzer neşriyatının da seviyesini aşmış bir olgunlukta olup birçok yabancı neşriyata da kaynak olmak mazhariyetine erişmiştir.

Yukarda arzolunan ve esas çalışma karakterini ortaya koyan Birliğin ayrıca gündelik işleri de çok artmıştır. Yalnız memleket menfaatleri cephesinden ayarlanan bir görüşle, Hükümet dairesi ve teşekküllerinin görüş ve fikirleriyle serbest sektörün mütalâa ve tecrübelerinin memleket hayrına en isabetli kararlara varmak için birleştirildiği pota vazifesini görmekte olan «Türkiye Odalar Birliği» bu işleri başarmak için artık iyice cihazlanmak ve teşkilâtlanmak zorunda bulunmaktadır. Filhakika, piyasaları tetkik etmek, kendi kanunlarına göre her gün çok mütenevvi tezahürler veren iktisadi ve ticari hâdiseleri dikkatle takibederek bunları ilmî metotlarla kıymetlendirmek yukarda arzolunan vazifenin faydalı bir şekilde ifasının ana şartıdır. Bunun ise ancak kıymetli mütehasıslardan müteşekkil servislerle kabil olabileceği izahı vârestedir.

Bütün bu gayelerin tahakkuku her şeyden önce malî imkânların müsaadesine dayanmaktadır. 5590 sayılı Kanun müzakere edilirken, böyle bir teşkilâtın mevcut olmayışı, faaliyet mevzuları etrafında isabetli tahminler yapılmasına mâni olmuş ve kanunun 72 nci maddesiyle kabul edilen Birlik bütçe imkânları mahdut tutulmuştur.

İlişik kanun lâyihası ile işte bu mahzur, yeni ihtiyaç ve inkişafların ışığı altında ortadan kaldırılmakta ve «Türkiye Odalar Birliği» müessesesine Devlet ve Hükümetçe verilecek vazifelerin hakkiyle başarılması için lüzumlu maddi imkânlar temin olunmaktadır.

Ayrıca, sevkolunan hükümlerle zayıf bünyeli odaların her sene dar gelirlerinden bir kısmını daha meslekî faaliyetlerine sarfetmeleri ve merkeze daha az para göndermeleri temin edilmekte olup Birliğin masraf karşılıkları, bunları hissetmeden ödeyebilecek sağlam gelirli teşkilâtın iktidarları dairesinde ve âdil esaslara bağlanarak, verecekleri âdattan temin olunmaktadır.

Diğer taraftan halen mevcut olan ve yıllardan beri muhtelif şekillerde vâkı tatbikat ile odalar ve borsalar arasında bir dayanışma ve meslekî ahenk ve sevgi mevzuu olacak yerde, lüzumsuz münakaşa ve kırgınlık vesileleri ihdas eden bugünkü fon müessesesinin de bu pürüzleri tasfiye edilmekte ve muvakkat madde ile sevkolunan hükümlerin kanunlaşması halinde her teşekkülü âdil ölçülerle koruyacak ve işlerin düzenle yürütülmesini mümkün kılacak neticeler elde olunacağı ümit olunmaktadır.

Yalnız malî bakımdan ele alınan bu kısa tadil tasarısı ile de «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» nin gelişmek imkânını bulacağına ve bundan sonra 5590 sayılı Kanunun tümü üzerindeki aksaklıkların daha kolay tetkik ve arzının mümkün olabileceğine kanaat getirilerek, işbu tadil tasarımızın bir an evvel kanuniyet kesbetmesi için teşebbüse geçilmiştir.

ÇANAKKALE MEBUSU KENAN AKMAN-
LAR VE 20 ARKADAŞININ TEKLİFİ

*Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sa-
nayi Odaları, Ticaret Borsaları ve «Ticaret ve
Sanayi Odaları», Ticaret Odaları, «Sanayi Oda-
ları», ve Ticaret Borsaları Birliği hakkındaki
5590 sayılı Kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bazı hükümler eklenmesine dair Kanun*

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanunun 28, 61, 65, 75, 78 ve 86 nci maddeleri değiştirilmiş, 73 ncü maddesi kaldırılmış ve mezkûr kanuna bir madde eklenmiştir.

MADDE 2. — 5590 sayılı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Odalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere Birlik adına Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin göstereceği milli bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında müsavi iki taksitte yatırılır.

Yıllık gelirleri 25 000 liraya kadar olan odalar % 2,50,

Yıllık gelirleri 50 000 liraya kadar olan odalar % 5,

Yıllık gelirleri 100 000 liraya kadar olan odalar % 7,50,

Yıllık gelirleri 100 000 liradan yukarı olan odalar % 10.

MADDE 3. — Aynı kanunun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Odalar ve borsalar arasında, bu kanunda yazılı esaslara göre oda ve borsaların tekâmül ve inkişafını sağlamak maksadiyle Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» kurulur.

Kuruluş şeklini tesbite Ekonomi ve Ticaret Vekâleti yetkilidir. Birliğin merkezi Ankara'dır. Birlik hükmi şahsiyeti haizdir.

MADDE 4. — Aynı kanunun 65 nci maddesinin (h) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

h) Birlik gider bütçesini tetkik etmek ve karara bağlamak.

MADDE 5. — Aynı kanunun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Birlik bütçesinin giderleri kanunun muaddel 28 nci maddesine ve bu kanuna eklenen maddeye göre oda ve borsalar tararından yatırılan paralar ile karşılanır.»

MADDE 6. — Aynı kanunun 73 ncü maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 7. — Aynı kanunun 75 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Kanunun muaddel 28 nci maddesinde ve bu kanuna eklenen maddede yazılı paraları haklı bir sebep olmaksızın yatırmamakta ısrar eden yönetim kurullarına ve bu işte taksirleri görülen genel kâtiplere birliğin talebi üzerine Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından işten el çektirilir. Bu suretle işten el çektirilenler üç sene müddetle yönetim kurullarına seçilemezler. Genel kâtipliğe tâyin edilemezler.»

MADDE 8. — Aynı kanunun 78 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Kayıt ücreti ile yıllık aidat ve kesinleşen zamlarla para cezalarının tahsillerine ait odalar ve borsalarca verilen kararlar ilâm hükmünde olup icra dairelerince yerine getirilir.»

MADDE 9. — Aynı kanunun 86 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. :

«Oda, borsa ve birlik memur ve hizmetlilerinin tâyin, terfi, nakil, işten çıkarma muameleleri ve hastalık, ihtiyarlık, emeklilik ve ölüm sigortalarının yapılması şekli, işten ayrılma hallerinde verilmesi lâzımgelen tazminat miktar ve şekilleri tüzükte gösterilmiştir.»

Tâyini Ekonomi ve Ticaret Vekâletince yapılan borsa memurlarının emeklilik muameleleri Emeklilik Kanununa göre yürütülür.»

EK MADDE — Borsalar her yıl tahsil edi-

len gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere Birlik adına Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin göstereceği Millî Bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında ve iki müsavi taksitte yatırılır.

Yıllık gelirleri 25 000 liraya kadar olan borsalar % 2,50;

Yıllık gelirleri 50 000 liraya kadar olan borsalar %5;

Yıllık gelirleri 100 000 liraya kadar olan borsalar % 7,50;

Yıllık gelirleri 100 000 liradan yukarı olan borsalar % 10.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunla kaldırılan 73 ncü madde hükümleri dairesindeki hesaplara göre birlik nezdinde birikmiş olan fon paraları aşağıdaki esaslara uygun şekilde ve 5 sene zarfında tasfiye olunur:

a) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar odalar ve borsalar tarafından fona ayrılmış olan vekâletçe gösterilen bankaya yatırılmıyarak her ne sebeple olursa olsun esham ve tahvilât veya para olarak muhafaza edilen fon paralarının bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay zarfında para veya esham ve tahvilât olarak 71 nci madde hükümlerine uygun surette bankaya yatırılması mecburidir.

b) Muhtelif sebeplerle fon paralarını ayıramamış bulunan oda ve borsalar bu borçlarını ve Birlik Yönetim Kurulu ile kararlaştıracakları şekilde ve en geç 5 sene zarfında Birlikte-

ki hesaplarına ödemeye mecburdurlar.

c) 4355 ve 5590 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin veya Birliğin muvafakatiyle fona ayrılan paralarını gayrimenkul iktisabına sarfeyliyen oda ve borsaların bu suretle sarfettikleri paralar, tasfiye sonunda göz önünde tutulmak üzere Birlikteki hesaplarına borç olarak geçirilir.

e) 4355 ve 5590 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin emir veya muvafakatiyle Odalar ve Borsalarca fon paralarından yukardaki bentlerde yazılı olanlardan gayri hususlara yapılan sarfiyat bu Oda ve Borsaların Birlik'teki hesaplarına ödenmiş addolunur.

d) Bu suretle meydana gelecek hesaplar Birlik giderleri için sarf olunan paralarla Birliğin teşekkülü tarihine kadar Merkezde biriken fonlardan Vekâletçe sarf olunan paraların tutarı yatırdıkları para nispetinde her oda ve borsa'ya taksim olunarak her birisine düşecek miktar hesaplarındaki paradan indirildikten sonra bakiye verdiği takdirde bu artan kısmının % 50 si oda ve borsalara iade olunur.

Diğer % 50 nin nereye tahsis edileceğini Birlik Genel Kurulu kararlaştırır.

Tasfiye muamelesi Birlik tarafından yapılır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanunu Adalet, Ekonomi ve Ticaret Vekilleri yürütür.

Konya Mebusu Saffet Gürol'un, «Ticaret ve sanayi odaları», «Ticaret odaları», «Sanayi odaları», «Ticaret borsaları» ve «Ticaret ve sanayi odaları», «Ticaret odaları», «sanayi odaları» ve «Ticaret borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/585)

Büyük Millet Meclisi Muhterem Reisliğine

5590 sayılı Kanunun bâzı maddelerini değiştirmeye mâtuf kanun teklifimi takdim ediyorum. Geceğinin yerine getirilmesini hürmetle arz ve rica ederim.

23 . 12 . 1953

Konya Mebusu
Saffet Gürol

MUCİP SEBEPLER

11 . III . 1950 tarihinden beri meriyette bulunan 5590 sayılı Kanunun tatbiki sırasında Ticaret ve Sanayi Odalarıyle Borsalar ve bu kanunun tatbikına memur bulunan Ekonomi ve Ticaret Vekâleti aşağıda teklif ettiğim maddelerin mucip sebeplerinde izah edeceğim şekilde zorluklarla karşılaşmaktadırlar.

Memleketin ticaret ve sanayi hayatında ehemmiyeti derkâr bulunan bozuklukların izalesi maksadını taşıyan kanun teklifim kabul buyurulduğu takdirde Ticaret ve Sanayi odalarıyle Borsalara ait muamelelerin daha süratle ve emniyetle yürütülmesi kabil olacaktır.

Değiştirilmesini teklif ettiğim 4 nü madde odaların kuruluş ve çalışma hudutlarına dairdir. Eski metinde Ticaret ve Sanayi Odalarıyle Ticaret Odalarının kuruluş ve çalışma sahalarının belediye hudutları olduğu, Sanayi Odalarının ise vilâyet hudutları bulunduğu ve bu hudutların Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından genişletilip daraltılabileceği yazılıdır.

Ticaret Odaları ve Ticaret ve Sanayi Odalarının hudutları belediye sınırları ile mahdut olduğuna göre tatbikatta bu hudut dışında kalan tüccar ve sanayicilerin oda ile alâkalı muameleleri yapılamamaktadır.

Yeni teklif bunu temine mâtuftur.

16 ncı madde ile yapılan değişiklik oda meclisi başkanlığı ile yönetim kurulu başkanlığının, murakabe eden ve edilen iki uzuv başkanlığının aynı şahısta içtima etmemesini sağlamaya mâtuftur.

51 nei maddedeki tadilat ile tatbikatta rastlanılan madde ve madde gurupu tâbirinin sebep olduğu karışıklıkların izalesine mâtuftur.

Birlik Genel Kuruluna oda ve Borsalar tarafından gönderilecek üye adedine ait bulunan 64 nü maddedeki hüküm teşekküllerin Genel Kurulda lâyıku veçhile temsilini temin edememekte ve aynı zamanda gelir durumu müsait olmıyan odaların lüzumsuz külfetlere katlanmasına saik olmaktadır. Bu sebeple gönderilecek üye adedinin teşekküllerdeki âza adedi ile mütenasip olmasını sağlamak üzere gelir durumları ile ahenkli bir tarzda tesbiti uygun görülmüştür.

KONYA MEBUSU SAFFET GÜROL'UN
TEKLİFİ

Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanunun 4, 16, 51 ve 64 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — «Ticaret ve Sanayi Odaları» ile «Ticaret Odaları» nın kuruluş ve çalışma sahaları belediye sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın kuruluş ve çalışma sahaları il sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın çalışma sahaları Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından genişletilip daraltılabilir.

Yukarda yazılı faaliyet sahaları dışında kalan yerlerdeki müseccel tacir ve sanayicilerin, bu yerlerde 8 nci maddeye göre ajanlık tesisi de mümkün olmadığı takdirde, istekleri ile, en yakın odalara, yönetim kurulu kararı ile kaydolunmaları mümkündür.

Madde 16. — Oda meclisleri meslek komitelerince seçilecek ikişer kişi ile kurulur.

Oda meclisleri için aynı miktarda yedek seçilir.

Oda meclislerinin süreleri üç yıldır.

Meclis kendi üyeleri arasından bir yıl için bir başkan ve bir başkanvekili seçer.

Meclis başkanları Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmezler.

Madde 51. — Asgari beş meslek grubu teşkil edemiyen borsalarda, meslek komiteleri ku-

rulmaz. Bu nevi borsalarda meclis, borsaya kayıtlı olanlar tarafından seçilir. Meslek komitelerinin görevleri tüzükte gösterilecek şekilde meclisçe ifa olunur.

Madde 64. — Birlik Genel Kurulu odalar ve borsalar meclislerince üyeleri arasından üç yıl için seçilecek delegelerden teşekkül eder.

Oda ve borsalar gelirlerinin ilk 50 000 liraya kadar olan kısmı için bir ve her fazla 50 000 lira ve küsuru için ayrıca birer delege gönderirler. Ancak, her oda ve borsanın Genel Kurula göndereceği delege adedi 10 u geçemez.

Oda ve borsa meclisleri ayrıca aynı miktarda yedek delege de seçerler. Delegenin odadan çıkması, çıkarılması, istifası veya ölümü hallerinde aldıkları oy sırasına göre yerine yedekleri gönderilir.

Gelirleri 50 000 liradan aşağı olan oda ve borsaların delege göndermeleri ihtiyaridir.

Delegelerin Genel Kurula iştirak masrafları mensup oldukları teşekküllerce ödenir,

Genel Kurul kendi üyeleri arasından üç sene için bir başkan ve iki başkanvekili seçer. {

Genel Kurul her sene Mayıs ayında toplanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet, Ekonomi ve Ticaret vekilleri yürütür.

Ekonomi Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ekonomi Komisyonu

Esas No. 2/585, 582

Karar No. 10

26 . XII . 1953

Yüksek Reislige

Çanakkale Mebusu Kenan Akmanlar ile 20 arkadaşının, «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanuna bazı maddeler eklenmesine ve bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi ile Konya Mebusu Saffet Gürol'un mezkûr kanuna dair kanun teklifi komisyonumuzda Hükümet ve Birlik mümessilleri hazır oldukları halde incelendi.

Kanun tekliflerinin her ikisi de aynı kanunun bazı maddelerinin tadiline taallûk ettiklerinden birleştirilerek mütalâa edilmiş, ve teklif sahiplerinin mucip sebepleri uygun görülerek maddelere geçilmiştir.

İki teklifin maddelerini tek bir metinde toplayabilmek için 1 nci madde ona göre düzeltilmiş ve Çanakkale Mebusu Kenan Akmanlar ile 20 arkadaşının tekliflerindeki madde numaraları 5590 sayılı Kanunda taallûk ettikleri maddelerin numaraları ile değiştirilmiş ve mezkûr teklifteki maddelerin baş kısımlarındaki fıkralar 1 nci maddenin aynı gayeyi istihdaf ettiği mülâhazasıyla maddelerden çıkarılmıştır.

Konya Mebusu Saffet Gürol'un teklifinin 4 ncü maddesinin 2 nci fıkrasında Odaya kaydolunmak istiyen civar tacir ve sanayicilerin kayıtlarının meclislerince tasdikını tazammun eden kısmı fıkradan çıkarılmıştır.

86 ncü maddenin 1 nci fıkrasının son kelimesi, bu husustaki tüzük kanuna göre daha

sonra yapılacağından «gösterilir» olarak düzeltilmiştir.

Geçici maddenin 1 nci fıkrasına : Fon paralarının tasfiyesinin Birlik tarafından yapılacağı istihdaf eden «Birlik tarafından» kelimeleri eklenmiş ve aynı gayenin tahakkuku için maddenin sonuna konmuş olan fıkra maddeden çıkarılmıştır.

Konya Mebusu Saffet Gürol'un teklifinin 64 ncü maddesinin son fıkrasında birliğe borçlu olan oda ve borsaların Genel Kurula iştirak edemeyeceklerine dair olan hüküm maddeden çıkarılmış, bu madde Birlik Genel Kurulu seçimlerine ait esasları tesbit ettiğinden ve yeni seçimlerin de 1 Mayıs 1954 ten itibaren başlayacağından bu maddenin meriyetinin o zamana kadar tâlik için yürürlük maddesi ona göre tanzim edilmiştir.

Kanunu yürütmeğe memur vekâletlerden Ekonomi ve Ticaret Vekâleti ayrı birer vekile bağlanmış gibi yazılan yürürlük maddesine bir «ve» kelimesi ilâve edilerek madde düzeltilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Reislige sunulur.

Ekonomi Komisyonu Reisi

Sözcü

Bursa

Erzurum

Mithat San

E. Nutku

Kâtip

Bolu

Ankara

Bursa

K. Kozak

F. Seyhun

H. Şaman

Giresun

Giresun

Konya

Hamdi Bozbağ

Tahsin İnanc

Saffet Gürol

Konya

K. Ataman

Ticaret Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No : 2/582 - 2/583

Karar No : 11

18 . I . 1954

Yüksek Reisliğe

Çanakkale Mebusu Kenan Akmanlar ile 20 akadaşının, «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve «Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği hakkındaki 5590 sayılı Kanuna bazı maddeler eklenmesine ve bu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifi ile Konya Mebusu Saffet Gürol'un mezkûr kanuna dair kanun teklifi ve Ekonomi Komisyonunun raporu komisyonumuzda Hükümet ve Birlik mümessilleri hazır oldukları halde incelendi :

Kanun tekliflerinin her ikisi de aynı kanunun bazı maddelerinin tadiline taallük ettiklerinden birleştirilerek mütalâa edilmiş, ve teklif sahiplerinin ve Ekonomi Komisyonu raporunun mucip sebepleri uygun görülerek maddelere geçilmiştir.

Teklif sahiplerinin metinleri ile Ekonomi Komisyonunun tadilen kabul ettiği madde metinleri ayrı ayrı tetkik olunduktan sonra Ekonomi Komisyonunun kabul ettiği madde metinleri müzakereye esas teşkil etmiştir. Bu son metinde yalnız 28 nci ve ek madde ile geçici maddede tadilen yapılmış diğer madde metinlerine aynen iştirak olunmuştur. Bu üç maddede yapılan değişikliklerin mucip sebepleri aşağıda ayrı ayrı gösterilmiştir.

28 nci maddedeki tadilât : Teklifte : «Odalara her yıl Birlik adına gönderecekleri gelirlerinden muayyen nispetlerin Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin irae edeceği bir millî bankaya yatırılması» kaydı mevcuttur. Birliğin hükmi şahsiyeti haiz olmadığı devreye ait olan bu hükmün bu yeni kanunda muhafazası uygun görülmemiş ve bu cihet tayyolunarak bu salâhiyet Birlik Yönetim Kuruluna bırakılmıştır.

Ek maddedeki tadilât : Bu maddede odalara ait 28 nci maddede yazılı hüküm aynen

borsalar için tekrarlanmakta ve metin itibariyle de muvazi bulunmaktadır. Burada da aynı mucip sebepler tahtında Ekonomi ve Ticaret Vekâleti yerine Birlik Yönetim Kurulu kelimeleri ikame edilmekle iktifa olunmuştur.

Geçici maddedeki tadilât : Birlik fonlarının tasfiyesine mütallik olan bu madde komisyonumuzca uzun boylu müzakereden sonra bu fonun tarihî gelişmesi, bugüne kadar vâkı tabikatin cereyan ediş tarzı, halen bazı oda ve borsaların paralarını şu veya bu şekilde çekmiş olmalarına mukabil bir kısım oda ve borsaların fonlarını gösterilen bankada olduğu gibi muhafaza eyledikleri göz önünde tutularak, hakkaniyet prensibi dâhilinde tasfiyenin süratle ve basit bir tarzda icrası için yalnız Birlik umumi sarfiyatının garameten tevzi olunacak bir hisse ile karşılanması ve mütebaki paraların oda ve borsalara iaadesi ve bugüne kadar iktisabettikleri menkul ve gayrimenkul malların kendilerine sarahatle mal edilmesi ve ancak hisse senedini aldıkları millî müesseselerin durumlarını sarsmamak için yalnız bu noktada bir «satış izni» almaları kaydının konularak geri kalan hususatta tamamen serbest bir anlayışla işlerin tedvirini mümkün kılacak hükümlerin sevkı muvafık düşünülmüş ve böylece geçici madde için bu anlayışın ışığı altında komisyonca hazırlanan madde teklif metni yerine ikame edilmiştir.

Komisyonumuz, bu kanun teklifini bilhassa Birliğin zaruri görülen inkişafını temine ve bu inkişafın ise ancak bu yeni hükümler dâhilinde tahakkukuna imkân olduğunun anlaşılmasına ve bu cihetin bugünlerde hazırlanması gereken 1954 Birlik Bütçesinin tanziminde göz önünde bulundurulmasıyla kabil olacağına kanaat getirmiş ve bu hususa Hükümet temsilcilerinin de iştirak halinde olduklarını tesbit etmiş bulunduğundan keyfiyetin öncelik ve ivedilikle müzakeresinin

arzını da kararlaştırmış bulunmaktadır.

İş bu kanun teklifi Umumi Heyetin yüksek tasvibine arz edilmek üzere saygı ile Yüksek Re-
isliğe sunulmuştur.

Ticaret Komisyonu Reisi

Y. Sözeü

Kastamonu

Şükrü Kerimzade

Sözeü

Kastamonu

Şükrü Kerimzade

Kâtip

Kocaeli

H. Başak

Antalya

N. Ş. Nobel

Erzurum

S. Başak

Afyon K.

S. Kerman

Bolu

V. Yöntem

İmzada bulunamadı

Bursa

H. Şaman

Afyon K.

G. Yiğitbaşı

Denizli

E. Şahin

Kütahya

M. Alkin

EKONOMİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sa-
nayi Odaları, Ticaret Borsaları ve Ticaret ve Sa-
nayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları
ve Ticaret Borsaları Birliği hakkındaki 5590 sa-
yıılı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine
dair kanun teklifi*

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanununun 4, 16, 28,
51, 61, 64, 72, 78 ve 86 ncı maddeleri ile 65 nci
maddesinin (h) fıkrası aşağıdaki şekilde deği-
ştirilmiş, 75 nci maddesine bir fıkra eklenmiş, 73
ncü maddesi yürürlükten kaldırılmış ve mezkûr
kanuna bir madde eklenmiştir.

Madde 4. — «Ticaret ve Sanayi Odaları» ile
«Ticaret Odaları» nın kuruluş ve çalışma saha-
ları belediye sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın
kuruluş ve çalışma sahaları il sınırlarıdır. «Sa-
nayi Odaları» nın çalışma sahaları Ekonomi ve
Ticaret Vekâleti tarafından genişletilip daral-
tılabilir.

Yukarıda yazılı faaliyet sahaları dışında ka-
lan yerlerdeki müseccel tacir ve sanayicilerin,
bu yerlerde 8 nci maddeye göre ajanlık tesisi de
mümkün olmadığı takdirde, istekleri ile, en
yakın odalara, yönetim kurulunun kararı ile
kaydolunmaları mümkündür.

Madde 16. — Konya Mebusu Saffet Gürol'un,
16 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*«Ticaret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları»,
«Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları», ve «Tica-
ret ve Sanayi Odaları», «Ticaret Odaları», «Sa-
nayi Odaları» ve «Ticaret Borsaları» Birliği
hakkındaki 5590 sayılı Kanunun bazı maddeleri-
nin değiştirilmesine dair kanun teklifi*

MADDE 1. — 5590 sayılı Kanununun 4, 16,
28, 51, 61, 64, 72, 78 ve 86 ncı maddeleri a-
şağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — «Ticaret ve Sanayi Odaları» ile
«Ticaret Odaları» nın kuruluş ve çalışma saha-
ları belediye sınırlarıdır. «Sanayi Odaları» nın
kuruluş ve çalışma sahaları il sınırlarıdır. «Sa-
nayi Odalarının» çalışma sahaları Ekonomi ve
Ticaret Vekâleti tarafından genişletilip daraltı-
labilir.

Yukarıda yazılı faaliyet sahaları dışında ka-
lan yerlerdeki müseccel tacir ve sanayicilerin,
bu yerlerden 8 nci maddeye göre ajanlık tesisi
de mümkün olmadığı takdirde, istekleri ile, en
yakın odalara, Yönetim Kurulunun kararı ile
kaydolunmaları mümkündür. (Ekonomi Komis-
yonunun dördüncü maddesi aynen).

Madde 16. — Oda Meclisleri, meslek komite-
lerince seçilecek ikişer kişi ile kurulur.

Oda Meclisleri için aynı miktarda yedek se-
çilir.

Oda Meclislerinin süreleri üç yıldır.

Meclis kendi üyeleri arasından bir yıl için
bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Meclis başkanları Yönetim Kurulu üyeliğine
seçilemezler. (Konya Mebusu Saffet Gürol'un
16 ncı maddesi aynen).

Eko. K.

Madde 28. — Odalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere Birlik adına Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin göstereceği millî bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında müsavi iki taksitte yatırılır.

Yıllık gelirleri:

25 000 Tl. ya kadar olan odalar	% 2,50
50 000 Tl. ya kadar olan odalar	% 5
100 000 Tl. ya kadar olan Odalar	% 7,50
100 000 Tl. dan yukarı olan Odalar	% 10

Madde 51. — Konya Mebusu Saffet Gürol'un 51 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 61. — Odalar ve Borsalar arasında, bu kanunda yazılı esaslara göre Oda ve Borsaların tekâmül ve inkişafını sağlamak maksadiyle Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından «Türkiye Ticaret Odaları Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» kurulur.

Kuruluş şeklini tesbite Ekonomi ve Ticaret Vekâleti yetkilidir. Birliğin merkezi Ankara'dır. Birlik hükmi şahsiyeti haizdir.

Madde 64. — Birlik Genel Kurulu Odalar ve Borsalar meclislerince üyeleri arasından üç yıl için seçilecek delegelerden teşekkül eder.

Oda ve Borsalar gelirlerinin ilk 50 000 liraya kadar olan kısmı için bir ve her fazla 50 000 lira ve küsuru için ayrıca birer delege gönderirler. Ancak, her Oda ve Borsanın Genel Kurula göndereceği delege adedi 10 u geçemez.

Oda ve Borsa meclisleri ayrıca aynı miktarda yedek delege de seçerler. Delegenin Odadan çıkması, çıkarılması, istifası veya ölümü hallerinde aldıkları oy sırasına göre yerine yedekleri gönderilir.

Gelirleri 50 000 liradan aşağı olan Oda ve Borsaların delege göndermeleri ihtiyaridir.

Delegelerin Genel Kurula iştirak masrafları

Ti. K.

Madde 28. — Odalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını, bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere, Birlik adına, Birlik İdare Kurulunun tâyin edeceği millî bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her senenin Haziran ve Aralık aylarında müsavi iki taksitte yatırılır.

Yıllık gelirleri :

25 000 liraya kadar olan odalar	% 2,5
50 000 liraya kadar olan odalar	% 5
100 000 liraya kadar olan odalar	% 7,5
100 000 liradan fazla olan odalar	% 10

Madde 51. — Asgari beş meslek grubu teşkil edemiyen borsalarda: meslek komiteleri kurulmaz. Bu nevi borsalarda meclis, borsaya kayıtlı olanlar tarafından seçilir. Meslek komitelerinin görevleri tüzükte gösterilecek şekilde meclisçe ifa olunur. (Konya Mebusu Saffet Gürol'un 51 nci maddesi aynen).

Madde 61. — Odalar ve borsalar arasında, bu kanunda yazılı esaslara göre oda ve borsaların tekâmül ve inkişafını sağlamak maksadiyle Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği» kurulur.

Kuruluş şeklini tesbite Ekonomi ve Ticaret Vekâleti yetkilidir. Birliğin merkezi Ankara'dır. Birlik hükmi şahsiyeti haizdir. (Ekonomi Komisyonununun 61 nci maddesi aynen).

Madde 64. — Birlik Genel Kurulu odalar ve borsalar meclislerince üyeleri arasından üç yıl için seçilecek delegelerden teşekkül eder.

Oda ve borsalar gelirlerinin ilk 50 000 liraya kadar olan kısmı için bir ve her fazla 50 000 lira ve küsuru için ayrıca birer delege gönderirler. Ancak, her oda ve borsanın Genel Kurula göndereceği delege adedi 10 u geçemez.

Oda ve borsa meclisleri ayrıca aynı miktarda yedek delege de seçerler. Delegenin odadan çıkması, çıkarılması, istifası veya ölümü hallerinde aldıkları oy sırasına göre yerine yedekleri gönderilir.

Gelirleri 50 000 liradan aşağı olan oda ve borsaların delege göndermeleri ihtiyaridir.

Delegelerin Genel Kurula iştirak masrafları

Eko. K.

mensup oldukları teşekküllerce ödenir.

Genel Kurul kendi üyeleri arasından üç sene için bir başkan ve iki başkanvekili seçer.

Genel Kurul her sene Mayıs ayında toplanır.

Madde 72. — Birlik bütçesinin giderleri kanununun muaddel 28 nci maddesine ve bu kanuna eklenen maddeye göre oda ve borsalar tarafından yatırılan paralar ile karşılanır.

Madde 78. — Kayıt ücreti ile yıllık aidat ve kesinleşen zamlarla para cezalarının tahsillerine ait odalar ve borsalarca verilen kararlar ilâm hükmünde olup icra dairelerince yerine getirilir.

Madde 86. — Oda, Borsa ve Birlik memur ve hizmetlilerinin tâyin, terfi, nakil ve işten çıkarma muameleleri ve hastalık, ihtiyarlık, emeklilik ve ölüm sigortalarının yapılması şekli, işten ayrılma hallerinde verilmesi lâzım gelen tazminat miktar ve şekilleri tüzükte gösterilir.

Tâyini Ekonomi ve icaret Vekâletince yapılan borsa memurlarının emeklilik muameleleri Emeklilik Kanununa göre yürütülür.

Madde 65. — h) Birlik gider bütçesini tetkik etmek ve karara bağlamak.

EK MADDE — Çanak kale Mebusu Kenan Akmanlar ve 20 arkadaşının ek maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ti. K.

mensup oldukları teşekküllerce ödenir.

Genel Kurul kendi üyeleri arasından üç sene için bir başkan ve iki başkanvekili seçer.

Genel Kurul her sene Mayıs ayında toplanır. (Ekonomi Komisyonunun 64 ncü maddesi aynen).

Madde 72. — Birlik bütçesinin giderleri kanununun muaddel 28 nci maddesine ve bu kanuna eklenen maddeye göre oda ve borsalar tarafından yatırılan paralar ile karşılanır. (Ekonomi Komisyonunun 72 nci maddesi aynen).

Madde 78. — Kayıt ücreti ile yıllık aidat ve kesinleşen zamlarla para cezalarının tahsillerine ait oda ve borsalarca verilen kararlar ilâm hükmünde olup icra dairelerince yerine getirilir. (Ekonomi Komisyonunun 78 nci maddesi aynen).

Madde 86. — Oda, borsa ve birlik memur ve hizmetlilerini, tâyin, terfi, nakil ve işten çıkarma muameleleri ve hastalık, ihtiyarlık, emeklilik ve ölüm sigortalarının yapılması şekli, işten ayrılma hallerinde verilmesi lâzım gelen tazminat miktar ve şekilleri tüzükte gösterilir.

Tâyini Ekonomi ve Ticaret Vekâletince yapılan Borsa memurlarının emeklilik muameleleri Emeklilik Kanununa göre yürütülür.

(Ekonomi Komisyonunun 86 ncü maddesi aynen).

MADDE 2. — 5590 sayılı Kanunun 65 nci maddesinin h fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

h) Birlik gider bütçesini tetkik etmek ve karara bağlamak.

(Ekonomi Komisyonunun 65 nci maddesinin h fıkrası aynen).

MADDE 3. — 5590 sayılı Kanuna aşağıda yazılı şekilde bir madde eklenmiştir.

EK MADDE — Borsalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin aşağıda yazılı nispetlerdeki miktarlarını bu kanunun 5 nci bölümündeki gayelere sarfedilmek üzere Birlik adına, Birlik İdare Kurulunun tâyin edeceği millî bankalardan birine yatırmaya mecburdurlar. Bu paralar her

Eko. K.

Ti. K.

Madde 75. — Kanunun muaddel 28 nci maddesinde ve bu kanuna eklenen maddede yazılı paraları haklı bir sebep olmaksızın yatırmamakta ısrar eden yönetim kurullarına ve bu işte taksirleri görülen genel kâtiplere Birliğin talebi üzerine Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından işten el çektirilir. Bu suretle işten el çektirilenler üç sene müddetle yönetim kurullarına seçilemezler ve genel kâtipliğe tâyin edilemezler.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunla kaldırılan 73 ncü madde hükümleri dairesindeki hesaplara göre Birlik nezdinde birikmiş olan fon paraları aşağıdaki esaslara uygun şekilde ve 5 sene zarfında Birlik tarafından tasfiye olunur.

a) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Odalar ve Borsalar tarafından fona ayrılmış olup Vekâletçe gösterilen bankaya yatırılmıyarak her ne sebeple olursa olsun esham ve tahvilât veya para olarak muhafaza edilen fon paralarının bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay zarfında para veya esham ve tahvilât olarak 71 nci madde hükümlerine uygun surette bankaya yatırılması mecburidir.

b) Muhtelif sebeplerle fon paralarını ayıramamış bulunan Oda ve Borsalar bu borçlarını Birlik Yönetim Kurulu ile kararlaştırılmaları şeklinde ve en geç beş sene zarfında Birlikteki hesaplarına ödemeye mecburdurlar.

c) 4355 ve 5590 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin veya Birliğin muvafakati ile fona ayrılan paralarını gayrimenkul iktisabına sarfeyliyen Oda ve

senenin Haziran ve Aralık aylarında iki müsavi taksitte yatırılır.

Yıllık Gelirleri

25 000 liraya kadar olan	Borsalar	%2,50
50 000 » » » »		%5
100 000 » » » »		%7,50
100 000 » dan yukarı » »		%10

MADDE 4. — 5590 sayılı Kanunun 75 nci maddesine aşağıda yazılı şekilde bir fıkra eklenmiştir.

Kanunun muaddel 28 nci maddesinde ve bu kanuna eklenen maddede yazılı paraları haklı bir sebep olmaksızın yatırmamakta ısrar eden Yönetim Kurullarına ve bu işte taksirleri görülen genel kâtiplere Birliğin talebi üzerine Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından işten el çektirilir. Bu suretle işten el çektirilenler üç sene müddetle yönetim kurullarına seçilemezler ve genel kâtipliğe tâyin edilemezler. (Ekonomi Komisyonunun 75 nci maddesinin fıkrası aynen.)

MADDE 5. — 5590 sayılı Kanunun 73 ncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Kuruluşu tarihinden bu kanunun neşri tarihine kadar Genel Kurul kararlarıyla Birliğe tahsis edilip fondan ayrılan paralarla, bu kanunla temin olunan gelirlerin tahsiline değin Birliğin masraflarını karşılamak üzere lüzumlu olan 400 000 lira 1954 yılı gelir bütçeleri yekûnları nispetinde bütün Oda ve Borsalara taksim olunarak bu meblâğ her Oda ve Borsanın fon hesabında mevcut parasından düşüldükten sonra bakıyesi beş sene içinde kendilerine iade olunur.

Fon hesabına para yatırmamış veya yatırıp da çekmiş bulunan Oda ve Borsalar kendilerine bu madde hükmüne göre tahakkuk ettirilecek olan hisselerini en geç beş senede ve yıllık beş müsavi taksitte ödemeye mecburdurlar.

Birlik Yönetim Kurulu bu kanunun neşrin-den itibaren üç ay zarfında yukardaki fıkralar hükmüne göre gerekli hesapları yapmaya ve ilgili Oda ve Borsalara hisselerini tebliğ etmeye mecburdur.

Bu geçici madde hükmü Oda ve Borsaların 1952 yılı zarfında tahsil edilen gelirlerine ta-

Eko. K.

Ti. K.

Borsaların bu suretle sarfettikleri paralar, tasfiye sonunda göz önünde tutulmak üzere Birlikteki hesaplarına borç olarak geçirilir.

ç) 4355 ve 5590 sayılı Kanun hükümlerine göre Ekonomi ve Ticaret Vekâletinin emir veya muvafakati ile Odalar ve Borsalarca fon paralarından yukardaki bentlerde yazılı olanlardan gayri hususlara yapılan sarfiyat bu Oda ve Borsaların Birlikteki hesaplarına ödenmiş addolunur.

d) Bu suretle meydana gelecek hesapta Birlik giderleri için sarfolunan paralarla Birliğin teşekkülü tarihine kadar merkezde biriken fonlardan Vekâletçe sarfolunan paraların tutarı yatırdıkları para nispetinde her oda ve borsaya taksim olunarak her birisine düşecek miktar hesaplarındaki paradan indirildikten sonra bakıye verdiği takdirde bu artan kısmının yüzde ellisi Oda ve Borsalara iade olunur.

Diğer yüzde ellinin nereye tahsis edileceğini Birlik Genel Kurulu kararlaştırılır.

MADDE 2. — Bu kanunun 64 ncü maddesi 1 Mayıs 1954, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet ve Ekonomi ve Ticaret Vekilleri yürütür.

allük eden fonlara şâmil olup 1953 senesinde tahsil edilen gelir üzerinden Birlik aidatı bu kanunun 28 nci ve ek maddelerine göre ödenir.

Fon paraları ile iktisabeyledikleri her türlü menkul ve gayrimenkul kıymetler bunları iktisabeden Oda ve Borsaların malıdır. Şu kadar ki millî müesseselerin hisse senetleri Birlik Yönetim Kurulunun muvafakati alınmadan satılmaz.

5590 sayılı Kanuna intibak edemiyen Odalara ait fon paraları Birliğe maledilir.

MADDE 6. — Bu kanunun değiştirilen 64 ncü maddesi 1 Mayıs 1954, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Adalet ve Ekonomi ve Ticaret vekilleri yürütür.

(Ekonomi Komisyonunun 3 ncü maddesi 7 nci madde olarak aynen.)